

Силабус навчальної дисципліни
«НАЦІЇ ТА НАЦІОНАЛІЗМ В ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНІЙ ЄВРОПІ»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки; 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 032 Історія та археологія; 014 Середня освіта (Історія)
Освітня програма: Історія та археологія; Середня освіта (Історія)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Курс: 2

Семестр: 3

Факультет	Історичний
Кафедра	Кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-и)	ПБ: Священко Зінаїда Василівна Посада: професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: z.sviashchenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибікового компонента
Загальний обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити / 90 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), практичні (14 год.), самостійна робота (50 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (80 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна добросердість. Дотримання академічної добросердістю здобувачами освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня його пропуску.</p> <p>На лекціях вітається активне сприйняття та співпраця з викладачем.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти під час вивчення дисципліни всіляко підтримується, оскільки це сприяє формуванню творчої особистості і є умовою становлення фаховості майбутнього історика. Вітається відмова від шаблонності стереотипності в дослідницькій роботі.</p> <p>Креативна ініціатива, за умови дотримання академічної добросердістю заслуговує на оцінку найвищим балом за виконану роботу, відповідно розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти з дисципліни.</p>
Що будемо вивчати?	Процеси національного відродження, націо- та державотворення в країнах Центрально-Східної Європи в контексті сучасних теорій нації та націоналізму.
Чому це треба вивчати?	Сформувати системні знання про процеси формування модерних націй Центрально-Східній Європі наприкінці XVIII – на початку ХХ ст. в контексті сучасних теорій нації та націоналізму, розуміння проблем національної ідентичності та націоналізму в сучасній історико-філософській думці.
Яких результатів можна досягнути?	Знання провідних наукових категорій та понять курсу (нація, модернізація, національна ідентичність, національне Відродження, націєтворення, національна держава, національна меншина, національна автономія, федералізм, націоналізм, етнонаціоналізм, етнічний конфлікт, космополітизм). Знання сучасних концепцій нації та націоналізму, характерних рис етапів національного відродження, ключових проблем націєтворення кінця XVIII – початку ХХ ст. в Центрально-Східній Європі.

	<p>Розуміння особливостей формування модерних націй в країнах Центрально-Східної Європи, ролі національних рухів у процесі формування національних держав; становлення ідей захисту національної ідентичності та їх трансформації.</p> <p>Уміння виявляти та інтерпретувати процеси творення націй у Центрально-Східній Європі; порівнювати процеси націотворення в центральноєвропейських країнах та Україні; аналізувати процеси національного відродження та формування національної ідентичності; прогнозувати перспективні напрями дослідження розвитку націй та націоналізму; володіти навичками проблемного та дискусійного трактування націетворчих процесів; аналізувати процеси національного протистояння та міжнаціональні конфлікти; виявляти та інтерпретувати сучасні виклики збереженню національної ідентичності.</p>
Як можна використати наобуті знання та уміння?	<p>Компетентності якими має володіти студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати набуті знання та вміння з ключових проблем націетворення кінця XVIII – початку ХХ ст. в Європі для формування відповідних знань та вмінь в учнів. - Здатність використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій та складних питань формування української нації. - Здатність проводити самостійне наукове дослідження з ключових проблем націетворення кінця XVIII – початку ХХ ст. в Європі та презентувати його результати. - Здатність до прогнозування перспективних напрямів дослідження розвитку націй, ідентичностей, націоналізму. - Здатність співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.
Зміст дисципліни	<p>Нація як концепт та цінність: теоретичні підходи щодо її визначення та класифікації.</p> <p>Концепції націоналізму в сучасній західній науковій думці.</p> <p>Національна ідентичність: теоретичні аспекти проблеми.</p> <p>Націогенез. Становлення модерних націй в Центрально-Східній Європі.</p> <p>Процеси націо- та державотворення у західних слов'ян наприкінці XVIII – на початку ХХ ст.</p> <p>Особливості націетворчих процесів у південних слов'ян наприкінці XVIII – на початку ХХ ст.</p> <p>Процеси націо- та державотворення у румунів та угорців наприкінці XVIII – на початку ХХ ст.</p> <p>Націетворчі процеси в Україні наприкінці XVIII – на початку ХХ ст. з історіографічний аспект.</p>
Обов'язкові завдання	Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти має виконувати завдання до семінарських занять, модульні контрольні роботи, ІЧД, підсумкове тестове завдання.
Міждисциплінарні зв'язки	Історія слов'янських народів; Нова історія країн Європи і Америки; Новітня історія країн Європи і Америки; Історія України.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію та фонду НБ УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гібернау, М., 2012. Ідентичність націй. Переклад з англійської. 1-е видання. Темпора, 2012. – 304 с. 2. Гелнер, Е., 2003. Нації та націоналізм; Націоналізм. Переклад з англійської. Київ: Таксон, [online] Доступно: http://www.litopys.org.ua/gellner/gel.htm 3. Гринів, О., 2016. Українська націологія: проблеми теорії. Курс лекцій для аспірантів. Львів, [online] Доступно: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/5902/1/> 4. Єлавіч Б. Історія Балкан XVIII і XIX століття. Т. 1. К.: Свенас, 2003. 407 с. 5. Зашкільняк, Л.О ред., 2001. Історія Центрально-Східної Європи: Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. 660 с. 6. Касьянов, Г., 1999. Теорії нації та націоналізму: Монографія. Київ: Либідь [online] Доступно: http://www.litopys.org.ua/kasian/kas.htm

	<p>7. Козловець, М.А., 2009. Феномен національної ідентичності: виклики глобалізації: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, [online] Доступно: http://eprints.zu.edu.ua/6217/1/kozlovez_monograf.pdf</p> <p>8. Націоналізм: антологія. – К.: Смолоскип, 2000. – 869 с.</p> <p>9. Сміт, Е.Д., 2004. Націоналізм: Теорія, ідеологія, історія. Переклад з англійської Р. Фещенко. Київ: "К.І.С.", [online] Доступно: http://www.litopys.org.ua/smith/smt.htm</p> <p>10. Снайдер, Т., 2012. Перетворення націй. Польща, Україна, Литва Білорусь 1569 – 1999. Переклад з англійської Л. Котенко, О. Надтчака. Київ: Дух і Літера, 2012. – 624 с.</p>
Поточний контроль	Поточне оцінювання на семінарському занятті; оцінка за ІНДЗ модульний контроль; оцінка за контрольні роботи.
Підсумковий контроль	Екзамен

Розробник

Священко Зінаїда Василівна